

Za terenske sladokusce

PAHLJAČEKRILEC (*Stylops melittae*)

Pahljačekrilci so nenavadni zajedavci drugih žuželk, predvsem os, čebel in škržatkov. So zelo majhne žuželke, navadno manjše od 5 mm. Po oploditvi se jajčeca razvijajo in izležejo kar v samičinem telesu in ličinke skozi zarodno režo prilezejo na prosto. Z gostitelja, npr. čebele, padejo na cvetove in počakajo na drugega gostitelja, ki jih potem odnese v svoje gnezdo. Tam se skozi mehko hitinjačo zarijejo v telo ličink in po levitvi dobijo obliko breznoge žerke, ki se hrani s krvjo in maščobnimi tkivi gostitelja in so edini stadij pahljačekrilcev, ko se hranijo. Nazadnje se zabubijo in preobrazijo v ličinki podobno valjasto in zajedavsko samico ali letečega samca. Na fotografiji se samec pahljačekrilca izlega iz gostitelja, samca peščinske čebele vrste *Andrena spinigera*.

besedilo in foto: **Tomil Trilar**



RJAVA CIPA (*Anthus campestris*)

V začetku maja se iz afriških prezimovališč na suhe kraške travnike vrne rjava cipa. Gre za redko gnezdilko, ki se v Sloveniji pojavlja le v njenem jugozahodnem delu. Večina naše populacije gnezdi na Krasu, a nikjer ni pogosta. Vrsta izbira suhe in odprte travnike, ki imajo velik delež golih tal. Najlaže jo bomo opazovali na Petrinjskem in Podgorskem krasu ter v okolici Movraža in Rakitovca. Rjava cipa se od drugih vrst njenega rodu razlikuje predvsem po peščeni obarvanosti in izostanku temnih prog na oprsju in hrbtni strani. Značilno petje je tako kratko in enostavno, da pravzaprav spominja bolj na oglašanje.

besedilo: **Domen Stanič**, foto: **Alen Ploj**

KOMATAR (*Turdus torquatus*)

Za opazovanje komatarja se bomo morali odpraviti peš nad gozdno mejo (ali pa z avtom, npr. na Roglo). Vrsti najbolj ustreza mozaik visokega ruševja in skalovitih gorskih trat. V predgnezditvenem obdobju, ko je v gorah navadno še sneg, ga izdaja glasna, a nepovezana »lenobna« melodija. Verjetno so najbolj opazni takrat, ko so mladiči tik pred tem, da zapustijo gnezdo ali pa so že zunaj, a še niso samostojni. Takrat je za starše komatarje stresno obdobje in videti je, da z opozorilnim »tleskanjem« reagirajo prav na vsako malenkost. Kaj pa kasneje, ko se mladina osamosvoji? Kar nekako »poniknejo« in srečanja s komatarjem so bolj naključna. Vselej pa mi bo ostalo v spominu opazovanje razpršene jate približno 100 komatarjev na kratkem odseku poti med bivakom na Belščici proti Vajnežu 15. septembra 2015.

besedilo: **Matej Gamser**, foto: **Milan Cerar**

